

Gewenste zorg in de laatste levensfase

Je autonomie behouden

Gedurende het project 'Gewenste zorg in de laatste levensfase (GZLL)' is er aan de hand van een 'zorgpad op maat' de kwaliteit van leven in de laatste levensfase van mensen geoptimaliseerd. Een project dat zes jaar lang is gedragen door een team van gedreven hulpverleners en patiëntvertegenwoordigers die er samen alles aan doen om de zorg in de laatste levensfase voor zowel de patiënt als voor de gehele zorgketen te optimaliseren.

Verpleegkundigen, huisartsen, praktijkondersteuners, medisch specialisten en anderen werken dag in dag uit samen binnen het transmuraal zorgpad palliatieve zorg. Niet alleen om de continuïteit en de kwaliteit van zorg te verbeteren, maar ook om de communicatie en samenwerking in de keten te versterken. Doel hiervan is om de zorgbehoefte van de palliatieve patiënt eerder te herkennen en vanuit hier proactief te handelen. "GZLL is een project dat het ambieert om mensen in hun laatste levensfase beter te ondersteunen. Deze ondersteuning zit 'm vooral in het tijdig bespreken van en inspelen op de behoeften van ieder individu zodat er kan worden gehandeld conform de wensen van mensen", aldus Inge Jochem, projectleider GZLL.

“Wat voor ons de grootste meerwaarde heeft, is dat mensen vaker sterven op de plek waar ze dat ook zo gewild hadden.”

De wensen van de patiënten lopen nogal uiteen. Van zorgmogelijkheden tot medische behandeling. Maar ook op psychisch, sociaal en spiritueel gebied. Het kennen van de behoeftes van de persoon staat voorop en dienen gecommuniceerd te worden met het netwerk van professionals. Dit levert rust op. Niet alleen voor de patiënt zelf, maar ook voor de naasten en hulpverleners. "Het project is ontstaan door de ontwikkelingen binnen het zorglandschap waarbij de juiste zorg op de juiste plek centraal staat en een kwaliteitskader palliatieve zorg verscheen. Dit geldt niet alleen voor de patiënten, maar ook voor de professionals én voor de nabestaanden. We willen het zo goed mogelijk doen voor de gehele zorgketen", zo stelt Martin Wijnen, zorginkoper bij CZ. Het 'de juiste zorg op de juiste plek' principe uit zich volgens Manon Beckers-Houx, voorzitter van de klankbordgroep, vooral in de centrale positie van de patiënt waarbij de autonomie van de patiënt hoog in het vaandel staat. "De patiënt is nu echt het middelpunt van de zorg en de behandeling. Voorheen werden veel zaken buiten de patiënt om besproken, maar juist in zo'n kwetsbare positie is het van belang om in de laatste maanden van het leven te focussen op wat er voor die persoon toe doet. Het is namelijk ontzettend belangrijk dat iedere patiënt zoals gezegd zijn of haar eigen autonomie zo lang mogelijk behoudt", aldus Manon.

Dat deze 'nieuwe' aanpak zijn vruchten afwerpt, blijkt wel uit de resultaten die de afgelopen jaren zijn geboekt. "Wat voor ons de grootste meerwaarde heeft, is dat mensen vaker sterven op de plek waar ze dat ook zo gewild hadden. Dat wij ons steentje mogen bijdragen aan deze laatste wens, vind ik zeer bijzonder. Daarnaast heeft het project nog meer positieve effecten gehad. Zo is er in de avond en nacht minder zorg op de huisartsenpost nodig én is de communicatielijn tussen de eerste en tweede lijn een stuk korter. Tot slot wordt de zorg ook overall efficiënter ingericht, aangezien er beter geluisterd wordt naar de wensen van de patiënt en er dus niet langer tijd en geld aan ongewenste behandelingen wordt uitgegeven. Kortom, een ware win-winsituatie", zo vertelt Evert van den Berken, verpleegkundige consulent palliatieve zorg.

Dat de projectfase nu is afgerond, betekent niet dat de gedeelde visie van de projectgroep ook eindigt. Het is de hoogste tijd dat deze verandering nu omarmd wordt als reguliere zorg die voor iedereen toegankelijk is. "De palliatieve zorg werd vaak beschouwd als een lastig thema. Met het GZLL project hebben we geprobeerd om het thema makkelijker bespreekbaar te maken. Nu is het tijd om door te pakken. We willen het project een nóg breder podium geven, zodat zowel burgers als professionals er de meerwaarde van (blijven) inzien om op deze manier nog veel meer mensen de gewenste zorg in de laatste fase te kunnen bieden. De zorg die ze verdienen", zo sluit Inge af.